

Lịch Sử Phật Giáo

Bài Đọc Phật Pháp ngày 20 tháng 3, 2011

Nhân ngày kỷ niệm Đức Phật Nhập Diệt, bài đọc Phật Pháp hôm nay xin sơ lược qua sự bành trướng của Đạo Phật từ sau ngày Đức Thế Tôn Nhập Diệt :

Phật giáo là một tôn giáo được Đức Thích Ca Mâu Ni truyền giảng ở miền bắc Ấn Độ vào thế kỷ 6 TCN (trước công nguyên). Với mục đích tối thượng là giải thoát, lấy con người làm căn bản và do được truyền bá trong suốt năm 45 trường ra nhiều nơi, đến nhiều chủng tộc nên lịch sử phát triển của đạo Phật khá đa dạng về các bộ phái cũng như các nghi thức hay phương pháp tu học. Ngay từ buổi đầu, Đức Thích Ca, đã tổ chức được một giáo hội với các giới luật chặt chẽ. Nhờ vào sự uyển chuyển của giáo pháp, đạo Phật có thể thích nghi với nhiều hoàn cảnh xã hội, nhiều dạng người, nhiều tập tục ở các thời kỳ khác nhau, và do đó ngày nay Phật Giáo vẫn tiếp tục tồn tại và ngày càng phát triển ngay cả trong các nước có nền khoa học tiên tiến như Hoa Kỳ và Tây Âu.

Bốn tháng sau khi Đức Phật Nhập Diệt , cuộc kết tập lần thứ I đã được tổ chức tại Tỳ Xá Ly (nay là Rajgir) gồm 500 A-La-Hán do sự trợ giúp của vua A Xà Thế xứ Ma Kiệt Đà. Ngài A Nan Đà là người theo hầu Phật suốt 30 năm, được xem là người có trí nhớ tuyệt vời, đứng ra trì tụng lại những điều Phật giảng thuyết (bởi vậy các bộ kinh đều bắt đầu bằng câu "*Tôi nghe như vậy:*", lời của A Nan Đà) . Còn Ngài Ưu Bà Ly, là người kể lại về giới luật. Ngài Ma Ha Ca Diếp được suy tôn ngồi ghế chủ tọa .

Khoảng 100 năm sau, Đại Hội lần thứ II có 700 vị tỳ-kheo, được tổ chức tại Vesali trong tám tháng dưới sự trợ giúp của vua Kalasoka. Trong đại hội này những người không đồng ý với việc giữ nguyên giới luật ban đầu đã bỏ ra để tổ chức một hội nghị kết tập riêng và thành lập Đại Chúng Bộ (*Đại Thừa*). Số người còn lại vẫn tiếp tục kết tập kinh điển, sau đó hình thành Thượng Tọa Bộ (*Tiểu Thừa*).

Vua A Dục (ra đời khoảng năm 273 TCN) là người bảo trợ cho kỳ kết tập kinh điển lần thứ III. Trước khi trở thành Phật Tử, ông có tính khí rất hung bạo, đã giết nhiều anh em của mình để cướp ngôi vua cũng như đã xua quân chiếm lãnh thổ Kalinga phía Đông Ấn Độ. Nhưng ngay sau đó nhờ gặp được Sa di Nigrodha, ông theo Phật giáo cải hối và làm rất nhiều điều thiện, chống lại bạo lực. Ông là người có công lớn khuyến khích Phật giáo, xây dựng hàng chục ngàn chùa chiền, bảo tháp Phật giáo. Đây cũng là giai đoạn đánh dấu sự phát triển của Phật giáo ra ngoài lãnh thổ Ấn Độ. Nhiều đoàn truyền giáo đạo Phật đã được cử đến khắp nơi từ Âu sang Á,

Miền Điện, nay là Myanmar, là một quốc gia mà Phật giáo đã truyền đến rất sớm thế kỷ thứ 3 TCN . Tây Tạng là quốc gia mà trước khi bị Trung Quốc chiếm (1951) có hơn 99% dân số theo Phật giáo mà đa số là Mật tông. Cũng vào thời điểm đó Phật giáo phát triển ở Trung Hoa. Do địa bàn rộng lớn nên có nhiều di tích liên quan đến lịch sử Phật giáo. Đáng kể là: Chùa Thiếu Lâm, Nga Mi sơn, Ngũ Đài sơn, Cửu Hoa sơn, Phổ Đà sơn, Động Đôn Hoàng. Đạo Phật được truyền sang Đại Hàn khoảng cuối thế kỷ thứ 4. Do lịch sử phát triển đặc thù, tại đây có mặt đủ các tông phái lớn Thượng tọa bộ, Đại thừa (kể cả Thiên tông) và Mật tông. Nhiều người tin là Phật giáo đã truyền tới Thái Lan và Campuchia trong thời gian Vua A Dục ở Ấn Độ đưa người đi truyền giáo vào thế kỷ thứ 3 TCN. Một cách chắc chắn thì Phật giáo và Ấn Độ giáo đã đến đây qua các ngõ giao thương đường biển hay qua các nước lân bang như Miền Điện và Campuchia vào thế kỷ

thứ 6. Đạo Phật cũng chính thức du nhập vào Nhật Bản từ thế kỉ thứ 6. Những trung tâm Phật giáo tại đây là cố đô Nara, Kyoto, và Tokyo. Ngoài Thiên Tông, Tịnh Độ Tông kể như một quốc giáo ở Nhật Bản .

Có nhiều bằng chứng cho thấy Phật giáo du nhập vào Việt Nam tại thời điểm trước sau công lịch xê dịch một, hai thế kỉ. Đây cũng là lúc mà văn minh Trung Hoa phát huy ảnh hưởng tại các quốc gia lân cận . Vì vậy, tuy có thể được coi là xứ sở tiếp nhận Phật giáo sớm hơn, là nguồn cung cấp tu sĩ và kinh sách đầu tiên cho Trung Quốc, nhưng Việt Nam lại chịu một sự truyền giáo ngược khi các văn bản kinh sách bằng tiếng Hán được truyền vào từ Trung Hoa. Việt Nam, cũng như các nước lân bang, khó tránh khỏi ảnh hưởng về văn hóa và truyền thống tôn giáo đó. Tài liệu cho biết hiện nay Việt Nam có hơn 46 triệu người theo Đạo Phật (toàn thế giới có tất cả 350 triệu tín đồ Phật Giáo)

Trở lại về Ấn Độ ,sự suy tàn của đạo Phật có thể đã bắt đầu từ thế kỉ thứ 7 và đạo Phật thực sự biến mất trên đất Ấn vào thế kỉ thứ 14. Mãi cho đến thế kỉ thứ 19 thì phong trào chấn hưng Phật giáo tại Ấn bắt đầu lại, Phật Giáo mới có mặt trở lại nơi chính mảnh đất cội nguồn .

Tóm tắt theo tài liệu Wikipedia